

CYFARFOD O GYNGOR SIR YNYS MÔN

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 5 Mawrth, 2013

- PRESENNOL:** Y Cyngorydd R.Ll. Jones – Cadeirydd
Y Cyngorydd E.G. Davies - Is-Gadeirydd
- Y Cyngorwyr W.J.Chorlton, Lewis Davies; R.A.Dew; Jim Evans; K.Evans; Ff.M.Hughes; K.P.Hughes; R.Ll.Hughes; T.Ll.Hughes; W.I.Hughes; W.T.Hughes; Vaughan Hughes; Aled M Jones; Eric Jones; G.O.Jones; H.Eifion Jones; O.Glyn Jones; Raymond Jones; R.Dylan Jones; T.H.Jones; C.McGregor; A.Mummery; Bryan Owen; J.V.Owen; R.L.Owen; Bob Parry OBE; G.O. Parry MBE; J.Arwel Roberts; Eric Roberts; P.S. Rogers; E.Schofield; Ieuan Williams; S.Williams.
- WRTH LAW:** Prif Weithredwr
Dirprwy Brif Weithredwr
Cyfarwyddwr Datblygu Cynaliadwy
Cyfarwyddwr Addysg a Hamdden
Cyfarwyddwr Cymunedol
Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)
Uwch Ymgynghorydd Ariannol
Pennaeth Swyddogaeth (Cyfreithiol a Gweinyddol)
Pennaeth Gwasanaeth (Poliisi)
Pennaeth Gwasanaeth (Cyllid)
Pennaeth Adnoddau Dynol (Eitem 18 yn unig)
Rheolwr Gwasanaethau Pwyllgor
Swyddog Cyfathrebu.
- YMDDIHEURIADAU:** Y Cyngorwyr D.R. Hughes, T. Lloyd Hughes, Rhian Medi, G. W. Roberts, OBE.

1. COFNODION

Cadarnhawyd fel rhai cywir, gofnodion y cyfarfodydd o'r Cyngor Sir a gynhaliwyd ar y dyddiadau isod:-

- 6 Rhagfyr 2012
- 14 Rhagfyr 2012 (Arbennig)
- 24 Ionawr 2013 (Arbennig)

2. DATGANIAD O DDIDDORDEB

Cafwyd datganiad o ddiddordeb gan y Cyngorwyr Eric Jones a Selwyn Williams yn eitem 7 y cofnodion (Cynllun Integredig Sengl) ac fe arhosodd y 2 yn y cyfarfod ond heb gymryd rhan mewn unrhyw drafodaeth na phleidlais ar yr eitem. (*Y ddau yn aelodau o CAB*).

Datganodd y Cyngorwyr W.J.Chorlton, W.T.Hughes, R.Ll.Jones, A.W.Mummery, G.O. Parry, MBE, R.G.Parry, OBE, J.A.Roberts ac E.Schofield ddiddordeb yn eitem 17 y cofnodion hyn (Datganiad ynghylch Polisi Tâl), arhosodd pob un ohonynt yn y cyfarfod ond ni chymerasant ran yn y drafodaeth na'r bleidlais ar yr eitem (*Perthnasau yn gweithio i'r Awdurdod*).

Datganodd y Tîm Uwch Arweinyddiaeth a'r Penaethiaid Swyddogaeth Adnoddau a Chyfreithiol a Gweinyddol ddiddordeb yn eitem 17 y cofnodion hyn (Datganiad Polisi Tâl), fe arhosodd pob un yn y cyfarfod ond heb gymryd rhan mewn unrhyw drafodaeth ar yr eitem. (*Cael eu crybwyll yn yr adroddiad*).

3. DERBYN UNRHYW GYHOEDDIADAU GAN Y CADEIRYDD, ARWEINYDD Y CYNGOR, Y PWYLLGOR GWAITH, NEU BENNAETH Y GWASANAETHAU TÂL.

Roedd y Cadeirydd am longyfarch Mr. Martin Roberts yr Adran Gyllid sydd wedi cael ei ddewis fel un o dri chynrychiolydd Cymru i ymuno â phrosiect CORE (Canolfan Ardderchowgrwydd Canolwyr Pêl-Droed) UEFA. Byddai hyfforddiant arbenigol yn cael ei gynnal yn y cwrs fydd yn cael ei gynnal ym mhencadlys UEFA yn Genefa, y Swistir rhwng 27 Awst a 5 Medi 2013. Bwriad prosiect CORE UEFA yw nodi swyddogion gemau ifanc sydd â'r potensial i gael eu cynnwys ar y rhestr ryngwladol o fewn 18 mis i 2 flynedd.

Estynnwyd llongyfarchiadau hefyd i staff y Cyngor fu'n ymwneud â phrosiect yr Oriol Sied Frics. Lle amlwrpas yw'r oriel ar gyfer arddangos gwaith celf lleol a lle i egluro hanes cyfoethog Ynys Gybi a Pharc Morglawdd Caergybi. Dyma benllanw misoedd o waith gan staff y Cyngor a phartneriaid lleol i droi'r hen sied frics yn adnodd awyr agored y gellir ei ddefnyddio gan grwpiau cymunedol, ysgolion ac unigolion sy'n ymweld â Pharc Gwledig y Morglawdd. Roedd partneriaid yn y prosiect yn cynnwys Gwasanaeth Cefn Gwlad ac AHNE yr Awdurdod, Oriol Ynys Môn ac Amgueddfa Forwrol Caergybi yn ogystal â thîm BRAND ac Ymweld â Môn.

Diolchodd y Cadeirydd i bob un oedd wedi mynychu noson elusen y Cadeirydd iawn yn y Trearddur Bay Hotel ar Chwefror 22 - achlysur llwyddiannus iawn - ac i'r staff fu'n helpu i wneud y noson yn un mor wych.

Cyfeiriodd y Cadeirydd at wraig oedd yn enwog am fod yn breswlydd hynaf Caergybi ac a oedd wedi cael ei phen-blwydd yn 106 yn ystod yr haf. Roedd Gladys Roach, sydd erbyn hyn yn hen, hen nain, wedi treulio'r rhan fwyaf o'i bywyd yn y dref. Fe aeth i Fanceinion pan oedd yn 14 oed i weithio fel morwyn fach cyn dychwelyd i Gaergybi bum mlynedd yn ddiweddarach. Bydd Mrs Roach yn ymddangos ar raglen S4C O'r Galon nos yfory am 9:00pm.

Estynnwyd dymuniadau gorau am adferiad llawn a buan i'r Cynghorydd G.Winston Roberts, OBE yn dilyn ei arhosiad yn yr ysbyty yn ddiweddar.

Ar ran y Cyngor, mynegodd y Cadeirydd ei gydymdeimlad llwyrfa gyda theulu a chyfeillion Phillip Pilbeam gafodd ei ladd mewn damwain ffordd yn Llanfaethlu yn ystod oriau cynnar bore dydd Sadwrn.

Safodd yr Aelodau a'r Swyddogion mewn teyrnged ddistaw fel arwydd o'u parch.

- - - - -

Cymerodd y Prif Weithredwr y cyfle i atgoffa aelodau o'r dyddiadau allweddol yn amserlen yr Etholiad gyda'r diwrnod pleidleisio ei hun ar 2 Mai 2013. Cynhelir Diwrnod Cyfri'r Etholiad ar 3 Mai yng Nghanolfan Hamdden Plas Arthur, Llangefni, gyda'r cyfrif ar gyfer y Cynghorau Tref a Chymuned i ddilyn.

Dywedodd y Prif Weithredwr wrth y Cyngor hefyd y byddai cyfarfod arbennig o'r Cyngor Sir yn cael ei gynnal ar 16 Ebrill 2013 i ddelio â materion oedd angen eu penderfynu cyn yr Etholiad. Byddai cyfle yn y cyfarfod hwnnw i'r Cyngor dalu teyrnged i'r Cynghorwyr oedd wedi mynegi eu bwriad i ymddeol fel Cynghorwyr cyn etholiadau'r Cyngor ac fe fyddai yna hefyd fater cyfrinachol yn ymwneud â'r bwriad i ailstrwythuro swyddi'r Penaethiaid Gwasanaeth.

4. COFNODION ER GWYBODAETH – BWRDD GWELLA A CHYNALIADWYEDD

Cyflwynwyd er gwybodaeth, gofnodion y cyfarfodydd o'r Bwrdd Gwella a Chynaliadwyedd a gynhaliwyd ar y dyddiadau canlynol: -

- 1 Hydref 2012
- 9 Tachwedd 2012
- 20 Rhagfyr 2012
- 31 Ionawr 2013

PENDERFYNWYD nodi cynnwys y cofnodion o'r cyfarfodydd o'r Bwrdd Gwella a Chynaliadwyedd

5. CYFLWYNO DEISEBAU

Dim wedi eu derbyn.

6. STRATEGAETH CYLLIDEB TYMOR CANOL, CYLLIDEB, TRETH GYNGOR, RHEOLI TRYSORLYS A DANGOSYDDION PWYLLOG 2013/14

6.1 Cyflwynodd y Cynghorydd W.J. Chorlton, y Deilydd Portffolio Cyllid gynigion y Pwyllgor Gwaith mewn perthynas â strategaeth gyllideb referniw tymor canol, cynllun cyfalaf dros dro a chyllidebau referniw a chyfalaf am 2013/14.

Yn ei anerchiad, crybwyllodd y Cynghorydd Chorlton mai'r arfer fu yn y gorffennol i swyddogion siarad ar eitemau 6.4 a 6.5 ond gan fod y materion hyn eisoes wedi cael eu trafod ar lawer achlysur, roedd teimlad nad oedd ond angen i swyddogion ateb unrhyw gwestiynau arnynt. Yn ei farn ef, hwn oedd y cyfarfod mwyaf pwysig yr oedd y Cyngor wedi ei gynnal mewn amseroedd diweddar gan ei fod yn dangos y cynnydd mawr yr oedd y Cyngor wedi ei wneud ers yr ymyrraeth. Roedd yn dangos bod y Cyngor wedi symud yn ei flaen a'i fod bellach yn gallu delio gyda materion o'r fath mewn dull tryloyw ac effeithiol fel busnes.

Cyllideb y flwyddyn hon oedd y gyllideb fwyaf tryloyw yr oedd ef fel Cynghorydd wedi cymryd rhan ynnddi ers iddo ymuno â'r Cyngor. Roedd gwaith ymgynghori wedi ei gynnal gyda nifer o gydranddeiliaid a phartïon oedd â diddordeb ac roedd hysbysebion wedi eu cylchredeg i hysbysu'r cyhoedd. Roedd dau weithdy hefyd wedi eu cynnal gydag aelodau'r Awdurdod lle cafwyd trafodaethau agored a di-flewyn-ar-dafod. **(Roedd cyfeiriad at fanylion y gwaith ymgynghori ar gynigion y gyllideb yn eitem 6.3 y rhaglen oedd gerbron y Cyngor heddiw)**

Tynnodd sylw arbennig at y gyllideb Priffyrdd. Dywedodd y byddai trafodaethau'n dechrau yn fuan yn y flwyddyn ariannol nesaf ar eu strategaeth wario, oherwydd bod y Pwyllgor Gwaith o'r farn eu bod eisoes yn gwario yn uwch na chyfartaledd y rhan fwyaf o gynghorau eraill pro rata. Roedd yn ymwybodol bod rhai o'r aelodau o'r farn bod yn rhaid i Briffyrdd arbed oddeutu 21% ond nid oedd y ffigur hwn yn gywir oherwydd fe ofynnwyd iddynt arbed 7.2%, yr un ffigur â phob gwasanaeth arall.

Roedd swm o £500k wedi ei roi yn yr arian wrth gefn oherwydd bod teimlad ei bod yn bwysig bod y Cyngor yn cymryd sylw dyledus o sylwadau'r Archwilydd Cyffredinol ar arian wrth gefn y Cyngor. Wrth osod Treth Gyngor o 86c yr wythnos (5%) roedd y Cyngor hwn yn parhau i fod y 6ed awdurdod isaf yng Nghymru a £2.59 y person yr wythnos yn llai na chyngor cyfagos Gwynedd ar eiddo Band D.

Roedd yn ymwybodol iawn y byddai'n well gan aelodau osod graddfa is ond ni fyddai hynny ond yn rhoi o'r neilltu'r hyn a fyddai ei angen y flwyddyn nesaf gan wneud bywyd yn hynod o anodd i'r Cyngor newydd allu cynnal gwasanaethau ar y lefel bresennol.

Diolchodd i'r Adran Gyllid am eu gwaith yn paratoi'r gyllideb o dan amgylchiadau ariannol anodd.

Adroddwyd – Bod cynigion cyllideb derfynol y Pwyllgor Gwaith am 2013-14 wedi eu cynnwys fel a ganlyn:-

- Tabl A - Strategaeth Gyllideb Refeniw Tymor Canol
- Tabl B - Cyllideb Refeniw 2013-14 a newid o 2012-13
- Tabl C - Cyllideb Gyfalaf 2013-14
- Tabl Ch - Dangosyddion Pwyllgor a Thrysorlys

Roedd y manylion canlynol wedi eu darparu yn adroddiad y Pwyllgor Gwaith mewn perthynas â dilyn Rheolau Gweithdrefn y Gyllideb:-

- os oedd y Cyngor wedi mabwysiadu strategaeth gyllidebol, a oedd y gyllideb flynyddol arfaethedig yn cydymffurfio gyda'r strategaeth honno, a manylion am unrhyw eithriadau;
- y Dreth Gyngor arfaethedig am y flwyddyn;
- unrhyw drosglwyddiadau arfaethedig i mewn neu allan o'r arian wrth gefn;
- crynodeb o'r gwariant arfaethedig fesul gwasanaeth;
- manylion am newidiadau sylweddol i ddarpariaeth gwasanaeth oedd ymhlyg yn y gyllideb;
- y graddau yr oedd y cynigion yn cymryd i ystyriaeth adroddiadau i bwyllgorau;
- y graddau yr oedd y cynigion yn cymryd i ystyriaeth unrhyw ymgynghori oedd wedi ei wneud;
- manylion am unrhyw wahaniaethau sylweddol rhwng y cynigion cychwynol a'r rhai terfynol;
- cynigion y Pwyllgor Gwaith ar gyfer darpariaethau newid penawdau ariannol yn ystod y flwyddyn;
- cynigion i fenthycu;
- unrhyw faterion statudol eraill i'w penderfynu gan y Cyngor llawn.

Holodd rhai o'r Aelodau oedd yn bresennol beth oedd y rhesymeg y tu ôl i gynyddu'r balansau cyffredinol £500k a'r toriadau y bwriedir eu gwneud i'r gyllideb cynnal a chadw priffyrdd. Lleisiwyd pryderon hefyd ynglŷn â chyflwr isadeiledd y ffyrdd yn dilyn y tywydd hynod o wael a gafwyd dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf. Roedd cyflwr rhai o'r ffyrdd gwledig ar yr ynys yn eithaf gwael ac roedd angen gwneud gwaith adfer ar unwaith arnynt. Fe allai'r swm ychwanegol o £500k oedd wedi ei roi o'r neilltu ar gyfer arian wrth gefn cyffredinol fod wedi cael ei ddefnyddio i liniaru rhai o'r materion priffyrdd hynny.

Ymatebodd y Deilydd Portffolio i'r sylwadau a wnaed ac roedd am sicrhau'r Cyngor y byddai'r Pwyllgor Gwaith yn ystyried lefel y balansau cyffredinol yn y flwyddyn ariannol nesaf. Roedd hefyd yn gobeithio y byddai Llywodraeth Cymru yn gallu helpu fel yr oeddent wedi gwneud yn y gorffennol gyda mwy o gyllid tuag at gynnal a chadw ffyrdd.

6.2 BLAENORIAETHAU GWELLA 2013-14

Adroddwyd gan y Pennaeth Gwasanaeth (Polisi) - Bod angen, dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) i'r Cyngor nodi ei flaenoriaethau gwella yn flynyddol a'u cyhoeddi mor fuan ag yr oedd hynny'n ymarferol bosibl ar ôl 1 Ebrill. Cyfrifoldeb y TUA fyddai darparu'r blaenoriaethau hynny a byddai'n atebol i swyddogaethau Sgrïwtini a Phwyllgor Gwaith y Cyngor.

PENDERFYNWYD fel rhan o gynigion y Gyllideb, i gymeradwyo a mabwysiadu'r Blaenoriaethau Gwella am 2013-14 a bod awdurdod yn cael ei roi i'r Prif Weithredwr gwblhau'r blaenoriaethau hynny erbyn 1 Ebrill 2013, yn dilyn y cylch cynllunio busnes blynyddol.

6.4 Cyflwynwyd - adroddiad gan yr Uwch Ymgynghorydd Ariannol/Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 yn delio â materion statudol ynglŷn â'r gyllideb.

Adroddwyd - er mwyn mabwysiadu ei gyllideb am 2013-14 ac er mwyn penderfynu lefel y Dreth Gyngor am y flwyddyn, roedd angen i'r Cyngor Sir fabwysiadu penderfyniad ffurfiol oedd yn delio mewn peth manylder gyda'r holl faterion cysylltiol. Roedd y Pwyllgor Gwaith wedi argymhell cynnydd arfaethedig yn y Dreth Gyngor o 5% oedd yn cyfateb i eiddo Band D o £939.15.

Wrth iddo ystyried cyllideb arfaethedig y Pwyllgor Gwaith fe ddylai'r Cyngor hefyd ystyried a chymryd i ystyriaeth yr adroddiad gan y swyddog Adran 151 dros dro gan ei fod yn delio gyda materion statudol a materion eraill yr oedd eu hangen i gwblhau'r cyngor ar y gyllideb. Bwriadwyd i'r penderfyniad ar y gyllideb ddrafft roi grym i gynigion y Pwyllgor Gwaith a chymryd y cyngor hwn i ystyriaeth.

Roedd yr adroddiad oedd gerbron y Cyngor heddiw yn delio gyda Chadernid Amcangyfrifon (Para 2), Digonolrwydd yr Arian Wrth Gefn (Para 3), Cyflawni'r Gyllideb (Para 4), Côt Pwylllog a Rheoli Trysorlys (Para 5) a'r ffioedd ffurfiol (Para 6).

Roedd hefyd yn nodi – gan roi sylw i Strategaeth y Gyllideb, y rhagamcanion economaidd a'r sefyllfa yr adroddwyd amdani ar gadernid rhagolygon a digonolrwydd yr arian wrth gefn, argymhelliad y Swyddog Adran 151 oedd na ddylai'r cynnydd yn y dreth gyngor am 2013-14 fod yn is na 5% ac na ddylai lefel darged y balansau cyffredinol fod yn is na £5m.

Roedd y Strategaeth Rheoli Trysorlys 2013-14 fel oedd wedi ei chyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Gwaith (wedi ei diwygio) wedi ei chynnwys y flwyddyn hon yn yr atodiad i'r adroddiad hwn ac fe gynigiwyd ac eiliwyd y dylid derbyn y Strategaeth Rheoli Trysorlys a'r dogfennau cysylltiol am 2013-14.

6.5 Ystyriwyd – Y penderfyniad ffurfiol fel yr ymddangosai yn adroddiad yr Uwch Ymgynghorydd Ariannol/Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau).

Cymerodd y Deilydd Portffolio, y Cynghorydd W.J.Chorlton, y cyfle i fynegi ei werthfawrogiad i'r Gwasanaeth Cyllid am ei waith yn paratoi'r gyllideb. Diolchodd hefyd i Mrs. Gill Lewis, Uchel Ymgynghorydd Ariannol a fyddai'n darfod ei gwaith gyda'r Awdurdod y dydd Mercher hwn. Cyflwynwyd anrheg gwydr iddi a thusw o flodau.

Yn dilyn ystyried y papurau fel un pecyn a'r sylwadau a wnaed yn y cyfarfod heddiw, cymerwyd pleidlais ar y mater a chariwyd cyllideb 2013-14 oedd wedi ei chynnig gan y Pwyllgor Gwaith o 26 pleidlais i 5.

PENDERFYNIAD DRAFFT Y DRETH GYNGOR SIR

1. PENDERFYNWYD

- (a)** Yn unol ag argymhellion y Pwyllgor Gwaith i fabwysiadu'r Strategaeth Cyllideb Refeniw Tymor Canol yn Nhabl A, fel Strategaeth Cyllideb oddi mewn i ystyr a roddir yn y Cyfansoddiad, ac i gadarnhau y daw'n rhan o'r fframwaith cyllidebol gyda'r eithriad o'r ffigyrau a ddisgrifir fel rhai cyfredol.
- (b)** Yn unol ag argymhellion y Pwyllgor Gwaith i fabwysiadu cyllideb refeniw 2013/14 fel y gwelir honno yn Nhabl B.
- (c)** Yn unol ag argymhellion y Pwyllgor Gwaith i fabwysiadu cynllun a chyllideb cyfalaf fel y gwelir hwnnw yn Nhabl C.
- (ch)** Ddirprwyo i'r Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) y pŵer i wneud addasiadau rhwng penawdau yn Nhabl B er mwyn rhoi effaith i benderfyniadau'r Cyngor ar ailstrwythuro a'r penderfyniadau ar ganoli cyllidebau TGCh a fflyd.
- (d)** Dirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith, ym mlwyddyn ariannol 2013/14, y pwerau i drosglwyddo cyllidebau rhwng penawdau fel a ganlyn:
 - (i)** pwerau dilyffethair i wario pob pennawd cyllidebol unigol yn Nhabl B yn erbyn pob gwasanaeth unigol, ar y gwasanaeth perthnasol;
 - (ii)** pwerau i ddyrannu symiau o'r arian wrth gefn heb ei ddyrannu ac arian wrth gefn cost newid yn Nhabl B;
 - (iii)** pwerau i drosglwyddo o'r arian wrth gefn diswyddo yn Nhabl B i'r graddau fod y trafodion yn adlewyrchu'r costau gwirioneddol o gyflawni arbedion staff;
 - (iv)** pwerau i drosglwyddo o'r arian wrth gefn ar gyfer Gwella a'r Bwrdd Adfer Addysg i bwrpas gwella perfformiad ac i roddi sylw i'r risgiau uchel a nodir yn y Cynllun Gwella ac i weithredu ar gytundebau canlyniad ac i ddarparu systemau fydd yn moderneiddio'r awdurdod ac yn hwyluso'r proses o reoli perfformiad ac i gyllido'r Bwrdd Adfer Addysg;
 - (v)** y pŵer i drosglwyddo o'r Arian Wrth Gefn Gwelliannau Hamdden i bwrpas cefnogi cynigion fydd yn cynnal neu wella'r asedion yn y gwasanaeth hamdden neu yn datblygu cyfleusterau chwaraeon strategol;
 - (vi)** pwerau i drosglwyddo o ffynonellau newydd neu gynyddol o incwm.
- (dd)** Dirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith yn 2013/14 ac ar gyngor y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) y pŵer i ryddhau hyd at £300k o falansau cyffredinol i ddelio gyda blaenoriaethau yn codi yn ystod y flwyddyn.
- (e)** Am y cyfnod hyd at 31 Mawrth 2015, dirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith y pwerau a ganlyn:
 - (i)** pwerau i wneud ymrwymadau newydd o gyllidebau refeniw blynyddoedd y dyfodol hyd at y symiau a nodir ar gyfer blaenoriaethau newydd yn y Strategaeth Cyllideb Refeniw Tymor Canol;
 - (ii)** y pwerau a'r ddyletswydd i baratoi cynlluniau i gyflawni arbedion cyllidebol refeniw fel yr awgrymir yn y Strategaeth Cyllideb Refeniw Tymor Canol;
 - (iii)** pwerau i drosglwyddo cyllidebau rhwng prosiectau cyfalaf yn Nhabl C ac ymrwymo adnoddau yn y blynyddoedd dilynol gan gydymffurfio gyda'r fframwaith cyllidebol.
- (f)** Pennu'r dangosyddion pwylog sy'n amcangyfrifon am 2013/14 ymlaen fel sy'n ymddangos yn Nhabl Ch gan gadarnhau'r terfynau ar fenthycia a buddsoddi sydd wedi eu nodi yn eitemau 10,11 a 14 i 17 yn y tabl.
- (ff)** Cymeradwyo Strategaeth Rheoli'r Trysorlys am y flwyddyn.
- (g)** Mabwysiadu fersiwn diwygiedig Côd Ymarfer CIPFA 2011 ar Reoli Trysorlys.

(ng) Cadarnhau y bydd eitemau 1 (b) i (ff) yn dod yn rhan o'r fframwaith cyllidebol.

2. **PENDERFYNWYD** mabwysiadu a chadarnhau i bwrrpas y flwyddyn ariannol 2013/14 benderfyniad y Cyngor Sir a gynhaliwyd ar 10 Mawrth 1998, bod y Cyngor Sir yn pennu lefel y disgownt sy'n gymwys i'r Dosbarth penodedig A a Dosbarth penodedig B o anheddau dan Adran 12 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (a ddiwygiwyd), a ddisgrifir gan Rheoliadau'r Dreth Gyngor (Dosbarthau Rhagnodedig ar Anheddau) (Cymru) 1998, fel a ganlyn:

Dosbarth Penodedig A Dim Disgownt
 Dosbarth Penodedig B Dim Disgownt

3. **PENDERFYNWYD** mabwysiadu a chadarnhau i bwrrpas y flwyddyn ariannol 2013/14, benderfyniad y Cyngor Sir a gynhaliwyd ar 6 Mawrth 2007 bod y Cyngor Sir yn pennu lefel disgownt sy'n briodol i Ddosbarth penodedig C o anheddau dan Adran 12 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (a ddiwygiwyd), a ddisgrifir gan y Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sail y Dreth Gyngor) a'r Dreth Gyngor (Dosbarthiadau Rhagnodedig ar Anheddau) (Cymru) (Diwygio) 2004, fel a ganlyn:

Dosbarth Penodedig C Dim Disgownt

4. Nodi fod y Cyngor yn ei gyfarfod ar 28 Chwefror 1996 wedi penderfynu na fydd yn trin y costau'r â'r Cyngor iddynt yn rhan o'i ardal nac wrth gyfarfod unrhyw gais neu gais arbennig fel costau arbennig a bod y penderfyniadau i barhau mewn grym hyd oni fyddant yn cael ei diddymu'n benodol.

5. Y dylid nodi i'r Pwyllgor Gwaith, yn ei gyfarfod ar 19 Tachwedd 2012 bennu'r symiau a ganlyn ar gyfer y flwyddyn 2013/14 yn unol â'r rheoliadau a luniwyd da n Adran 33(5) Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992:

- a) 29,662.00 yw'r swm a bennwyd gan y Pwyllgor Gwaith, yn unol â rheoliad 3 Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sail y Dreth Gyngor) (Cymru) 1995, yn sail y Dreth Gyngor am y flwyddyn.

b) Rhan o Ardal y Cyngor

Amlwch	1,429.69
Biwmares	1,051.62
Caergybi	3,707.82
Llangefni	1,864.25
Porthaethwy	1,381.95
Llanddaniel-fab	357.46
Llanddona	356.82
Cwm Cadnant	1,113.66
Llanfair Pwllgwyngyll	1,275.20
Llanfihangel Esceifiog	648.77
Bodorgan	424.02
Llangoed	609.56
Llangristiolus a Cherrigceinwen	579.09
Llanidan	400.16
Rhosyr	951.37
Penmynydd	226.13
Pentraeth	537.11
Moelfre	599.74
Llanbadrig	641.08
Llanddyfnan	479.47
Llaneilian	529.04
Llannerch-y-medd	489.92
Llaneugrad	170.72
Llanfair Mathafarn Eithaf	1,705.03
Cylch y Garn	398.81
Mechell	526.49
Rhos-y-bol	455.72

Aberffraw	284.10
Bodedern	405.05
Bodffordd	408.51
Trearddur	1,191.96
Tref Alaw	247.95
Llanfachraeth	220.61
Llanfaelog	1,181.44
Llanfaethlu	268.50
Llanfair-yn-neubwll	558.16
Y Fali	952.34
Bryngwran	345.42
Rhoscolyn	333.93
Trewalchmai	353.33

sef y symiau a bennwyd gan y Pwyllgor Gwaith, yn unol â rheoliad 6 y Rheoliadau, yn symiau sail y dreth gyngor ar gyfer y flwyddyn gyda golwg ar y tai annedd yn y rhannau hynny o'i ardal lle bo un eitem arbennig neu fwy'n berthnasol.

6. Bod y symiau a ganlyn bellach yn cael eu pennu gan y Cyngor ar gyfer y flwyddyn 2013/14 yn unol ag Adrannau 32 i 36 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992:
- a) £190,368,853 sef cyfanswm y symiau y mae'r Cyngor yn eu hamcangyfrif ar gyfer yr eitemau a nodwyd yn Adran 32(2) (a) i (d) y Ddeddf.
 - b) £ 60,931,280 sef cyfanswm y symiau y mae'r Cyngor yn eu hamcangyfrif ar gyfer yr eitemau a nodwyd yn Adran 32(3) (a) ac (c) y Ddeddf.
 - c) £129,437,573 sef y swm sy'n cyfateb i'r gwahaniaeth rhwng cyfanswm 6(a) uchod a chyfanswm 6(b) uchod, a bennwyd gan y Cyngor, yn unol ag Adran 32(4) y Ddeddf, yn gyllideb angenrheidiol ar gyfer y flwyddyn.
 - ch) £100,634,828 sef cyfanswm y symiau y mae'r Cyngor yn amcangyfrif y byddant yn daladwy yn ystod y flwyddyn i gronfa'r cyngor gyda golwg ar drethi annomestig a ail-ddosberthir, grant cynnal refeniw a grant arbennig gan dynnu unrhyw swm a bennwyd yn unol ag Adran 33(3) y Ddeddf.
 - d) £ 971.03 sef y swm yn 6(c) uchod llai'r swm yn 6(ch) uchod, gan rannu'r cyfan â'r swm a nodir yn 5(a) uchod, a bennwyd gan y Pwyllgor Gwaith, yn unol ag Adran 33(1) y Ddeddf, sef sail y dreth gyngor am y flwyddyn.
 - dd) £ 945,678 sef cyfanswm yr holl eitemau arbennig y cyfeirir atynt yn Adran 34(1) y Ddeddf.
 - e) £ 939.15 sef y swm yn 6(d) uchod llai'r canlyniad a geir wrth rannu'r swm yn 6(dd) uchod â'r swm yn 5(a) uchod, a bennwyd gan y Pwyllgor Gwaith, yn unol ag Adran 34 (2) y Ddeddf, sef sail y dreth gyngor ar gyfer tai annedd yn y rhannau hynny o'r ardal lle na fo unrhyw eitem arbennig yn berthnasol.

f) Rhan o Ardal y Cyngor		D
Amlwch	£	993.51
Biwmares	£	964.29
Caergybi	£	1,014.14
Llangefni	£	995.25
Porthaethwy	£	986.18
Llanddaniel-fab	£	955.94
Llanddona	£	953.58
Cwm Cadnant	£	964.74
Llanfair Pwllgwyngyll	£	966.60
Llanfihangel Esceifiog	£	961.58
Bodorgan	£	956.60
Llangoed	£	954.47
Llangristiolus a Cherrigceinwen	£	946.30
Llanidan	£	959.02
Rhosyr	£	959.65
Penmynydd	£	952.42
Pentraeth	£	963.35
Moelfre	£	957.65
Llanbadrig	£	964.11
Llanddyfnan	£	953.50
Llaneilian	£	956.16
Llannerch-y-medd	£	951.16
Llaneugrad	£	959.65
Llanfair Mathafarn Eithaf	£	962.90
Cylch y Garn	£	952.06
Mechell	£	953.81
Rhos-y-bol	£	952.32
Aberffraw	£	963.79
Bodedern	£	955.81
Bodffordd	£	951.39
Trearddur	£	961.51
Tref Alaw	£	954.07
Llanfachraeth	£	957.62
Llanfaelog	£	956.08
Llanfaethlu	£	960.57
Llanfair-yn-neubwll	£	957.60
Y Fali	£	961.94
Bryngwran	£	962.89
Rhoscolyn	£	951.13
Trewalchmai	£	954.72

sef y symiau a geir trwy ychwanegu at y swm a geir yn 6(e) uchod symiau'r eitem neu'r eitemau arbennig sy'n berthnasol i dai annedd yn y rhannau hynny o ardal y Cyngor y cyfeiriwyd atynt uchod wedi'u rhannu ym mhob achos gan y swm yn 5(b) uchod, a bennwyd gan y Pwyllgor Gwaith yn unol ag Adran 34(3) y Ddeddf, sef sail y dreth gyngor am y flwyddyn ar gyfer tai annedd yn y rhannau hynny o'i ardal lle bo un eitem arbennig neu fwy'n berthnasol.

Bandiau Prisiau

ff) Rhan o Ardal y Cyngor	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Amlwch	£ 662.34	772.73	883.12	993.51	1,214.29	1,435.07	1,655.85	1,987.02	2,318.19
Biwmares	£ 642.86	750.01	857.15	964.29	1,178.58	1,392.87	1,607.16	1,928.59	2,250.02
Caergybi	£ 676.10	788.78	901.46	1,014.14	1,239.51	1,464.88	1,690.24	2,028.29	2,366.34
Llangefni	£ 663.50	774.08	884.67	995.25	1,216.42	1,437.58	1,658.75	1,990.50	2,322.25
Porthaethwy	£ 657.46	767.03	876.61	986.18	1,205.34	1,424.49	1,643.64	1,972.37	2,301.10
Llanddaniel-fab	£ 637.29	743.51	849.72	955.94	1,168.37	1,380.80	1,593.23	1,911.87	2,230.52
Llanddona	£ 635.72	741.68	847.63	953.58	1,165.49	1,377.40	1,589.31	1,907.17	2,225.03
Cwm Cadnant	£ 643.16	750.35	857.55	964.74	1,179.13	1,393.52	1,607.90	1,929.48	2,251.06
Llanfair Pwllgwyngyll	£ 644.40	751.80	859.20	966.60	1,181.40	1,396.20	1,610.99	1,933.19	2,255.39
Llanfihangel Esceifiog	£ 641.05	747.89	854.74	961.58	1,175.26	1,388.94	1,602.63	1,923.15	2,243.68
Bodorgan	£ 637.73	744.02	850.31	956.60	1,169.18	1,381.76	1,594.34	1,913.20	2,232.07
Llangoed	£ 636.31	742.36	848.42	954.47	1,166.57	1,378.67	1,590.78	1,908.93	2,227.09
Llangristiolus a Cherrigceinwen	£ 630.87	736.01	841.15	946.30	1,156.59	1,366.88	1,577.17	1,892.60	2,208.03
Llanidan	£ 639.34	745.90	852.46	959.02	1,172.13	1,385.25	1,598.36	1,918.03	2,237.71
Rhosyr	£ 639.76	746.39	853.02	959.65	1,172.90	1,386.16	1,599.41	1,919.29	2,239.18
Penmynydd	£ 634.94	740.77	846.59	952.42	1,164.06	1,375.71	1,587.36	1,904.83	2,222.31
Pentraeth	£ 642.24	749.28	856.31	963.35	1,177.43	1,391.51	1,605.59	1,926.71	2,247.83
Moelfre	£ 638.43	744.84	851.24	957.65	1,170.46	1,383.27	1,596.08	1,915.30	2,234.52
Llanbadrig	£ 642.74	749.86	856.98	964.11	1,178.35	1,392.60	1,606.85	1,928.22	2,249.59
Llanddyfnan	£ 635.66	741.61	847.55	953.50	1,165.39	1,377.27	1,589.16	1,906.99	2,224.83
Llaneilian	£ 637.44	743.68	849.92	956.16	1,168.64	1,381.12	1,593.60	1,912.32	2,231.04
Llannerch-y-medd	£ 634.11	739.79	845.48	951.16	1,162.53	1,373.90	1,585.27	1,902.32	2,219.38
Llaneugrad	£ 639.77	746.40	853.02	959.65	1,172.91	1,386.16	1,599.42	1,919.30	2,239.19
Llanfair Mathafarn Eithaf	£ 641.93	748.92	855.91	962.90	1,176.87	1,390.85	1,604.83	1,925.79	2,246.76
Cylch y Garn	£ 634.71	740.49	846.28	952.06	1,163.63	1,375.20	1,586.77	1,904.13	2,221.48
Mechell	£ 635.87	741.85	847.83	953.81	1,165.77	1,377.72	1,589.68	1,907.62	2,225.55
Rhos-y-bol	£ 634.88	740.69	846.50	952.32	1,163.94	1,375.57	1,587.19	1,904.63	2,222.07
Aberffraw	£ 642.53	749.61	856.70	963.79	1,177.96	1,392.14	1,606.32	1,927.58	2,248.84
Bodedern	£ 637.21	743.41	849.61	955.81	1,168.22	1,380.62	1,593.02	1,911.63	2,230.23
Bodffordd	£ 634.26	739.97	845.68	951.39	1,162.81	1,374.23	1,585.65	1,902.78	2,219.91
Trearddur	£ 641.00	747.84	854.67	961.51	1,175.18	1,388.84	1,602.51	1,923.01	2,243.52
Tref Alaw	£ 636.05	742.06	848.06	954.07	1,166.09	1,378.10	1,590.12	1,908.14	2,226.17
Llanfachraeth	£ 638.41	744.81	851.22	957.62	1,170.42	1,383.22	1,596.03	1,915.23	2,234.44
Llanfaelog	£ 637.39	743.62	849.85	956.08	1,168.54	1,381.00	1,593.46	1,912.16	2,230.85
Llanfaethlu	£ 640.38	747.11	853.84	960.57	1,174.02	1,387.48	1,600.94	1,921.13	2,241.32
Llanfair-yn-neubwll	£ 638.40	744.80	851.20	957.60	1,170.40	1,383.21	1,596.01	1,915.21	2,234.41
Y Fali	£ 641.29	748.17	855.06	961.94	1,175.70	1,389.47	1,603.23	1,923.88	2,244.52
Bryngwran	£ 641.93	748.91	855.90	962.89	1,176.86	1,390.84	1,604.82	1,925.78	2,246.74
Rhoscolyn	£ 634.09	739.77	845.45	951.13	1,162.49	1,373.85	1,585.21	1,902.26	2,219.30
Trewalchmai	£ 636.48	742.56	848.64	954.72	1,166.88	1,379.03	1,591.19	1,909.43	2,227.67

sef y symiau a geir trwy luosi'r symiau yn 6(e) a 6(f) uchod a'r rhif sydd, yn ôl y cyfrannau a nodir yn Adran 5(1) y Ddeddf, yn berthnasol i dai annedd a restrir mewn band prisiau arbennig wedi'i rannu a'r rhif sydd yn ôl y cyfrannau hynny'n berthnasol i dai a restrir ym mand prisiau D, a bennir gan y Pwyllgor Gwaith, yn unol ag Adran 36(1) y Ddeddf, yn symiau sydd i'w hystyried ar gyfer y flwyddyn gyda golwg ar y categorïau o dai annedd a restrir yn y gwahanol fandiau prisiau.

7. Y dylid nodi ar gyfer y flwyddyn 2013/14 fod Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru wedi nodi'r symiau a ganlyn mewn praesept a roddwyd i'r Cyngor, yn unol ag Adran 40 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992, ar gyfer pob un o'r categorïau o dai annedd a ddangosir isod:

Awdurdod Praeseptio

Bandiau Prisau

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	148.74	173.53	198.32	223.11	272.69	322.27	371.85	446.22	520.59

8. Wedi pennu'r cyfanswm ym mhob achos o'r symiau yn 6(ff) a 7 uchod, bod y Cyngor, yn unol ag Adran 30(2) Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992, drwy hyn, yn pennu'r symiau a ganlyn ar gyfer y dreth gyngor yn y flwyddyn 2013/14 ar gyfer pob categori o dai annedd a ddangosir isod:

Bandiau Prisau

Rhan o Ardal y Cyngor		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Amlwch	£	811.08	946.26	1,081.44	1,216.62	1,486.98	1,757.34	2,027.70	2,433.24	2,838.78
Biwmares	£	791.60	923.54	1,055.47	1,187.40	1,451.27	1,715.14	1,979.01	2,374.81	2,770.61
Caerdybi	£	824.84	962.31	1,099.78	1,237.25	1,512.20	1,787.15	2,062.09	2,474.51	2,886.93
Llangefni	£	812.24	947.61	1,082.99	1,218.36	1,489.11	1,759.85	2,030.60	2,436.72	2,842.84
Porthaethwy	£	806.20	940.56	1,074.93	1,209.29	1,478.03	1,746.76	2,015.49	2,418.59	2,821.69
Llanddaniel-fab	£	786.03	917.04	1,048.04	1,179.05	1,441.06	1,703.07	1,965.08	2,358.09	2,751.11
Llanddona	£	784.46	915.21	1,045.95	1,176.69	1,438.18	1,699.67	1,961.16	2,353.39	2,745.62
Cwm Cadnant	£	791.90	923.88	1,055.87	1,187.85	1,451.82	1,715.79	1,979.75	2,375.70	2,771.65
Llanfair Pwllgwyngyll	£	793.14	925.33	1,057.52	1,189.71	1,454.09	1,718.47	1,982.84	2,379.41	2,775.98
Llanfihangel Esceifiog	£	789.79	921.42	1,053.06	1,184.69	1,447.95	1,711.21	1,974.48	2,369.37	2,764.27
Bodorgan	£	786.47	917.55	1,048.63	1,179.71	1,441.87	1,704.03	1,966.19	2,359.42	2,752.66
Llangoed	£	785.05	915.89	1,046.74	1,177.58	1,439.26	1,700.94	1,962.63	2,355.15	2,747.68
Llangristiolus a Cherrigceinwen	£	779.61	909.54	1,039.47	1,169.41	1,429.28	1,689.15	1,949.02	2,338.82	2,728.62
Llanidan	£	788.08	919.43	1,050.78	1,182.13	1,444.82	1,707.52	1,970.21	2,364.25	2,758.30
Rhosyr	£	788.50	919.92	1,051.34	1,182.76	1,445.59	1,708.43	1,971.26	2,365.51	2,759.77
Penmynydd	£	783.68	914.30	1,044.91	1,175.53	1,436.75	1,697.98	1,959.21	2,351.05	2,742.90
Pentraeth	£	790.98	922.81	1,054.63	1,186.46	1,450.12	1,713.78	1,977.44	2,372.93	2,768.42
Moelfre	£	787.17	918.37	1,049.56	1,180.76	1,443.15	1,705.54	1,967.93	2,361.52	2,755.11
Llanbadrig	£	791.48	923.39	1,055.30	1,187.22	1,451.04	1,714.87	1,978.70	2,374.44	2,770.18
Llanddyfnan	£	784.40	915.14	1,045.87	1,176.61	1,438.08	1,699.54	1,961.01	2,353.21	2,745.42
Llaneilian	£	786.18	917.21	1,048.24	1,179.27	1,441.33	1,703.39	1,965.45	2,358.54	2,751.63
Llannerch-y-medd	£	782.85	913.32	1,043.80	1,174.27	1,435.22	1,696.17	1,957.12	2,348.54	2,739.97
Llaneugrad	£	788.51	919.93	1,051.34	1,182.76	1,445.60	1,708.43	1,971.27	2,365.52	2,759.78
Llanfair Mathafarn Eithaf	£	790.67	922.45	1,054.23	1,186.01	1,449.56	1,713.12	1,976.68	2,372.01	2,767.35
Cylch y Garn	£	783.45	914.02	1,044.60	1,175.17	1,436.32	1,697.47	1,958.62	2,350.35	2,742.07
Mechell	£	784.61	915.38	1,046.15	1,176.92	1,438.46	1,699.99	1,961.53	2,353.84	2,746.14
Rhos-y-bol	£	783.62	914.22	1,044.82	1,175.43	1,436.63	1,697.84	1,959.04	2,350.85	2,742.66
Aberffraw	£	791.27	923.14	1,055.02	1,186.90	1,450.65	1,714.41	1,978.17	2,373.80	2,769.43
Bodedern	£	785.95	916.94	1,047.93	1,178.92	1,440.91	1,702.89	1,964.87	2,357.85	2,750.82
Bodffordd	£	783.00	913.50	1,044.00	1,174.50	1,435.50	1,696.50	1,957.50	2,349.00	2,740.50
Trearddur	£	789.74	921.37	1,052.99	1,184.62	1,447.87	1,711.11	1,974.36	2,369.23	2,764.11
Tref Alaw	£	784.79	915.59	1,046.38	1,177.18	1,438.78	1,700.37	1,961.97	2,354.36	2,746.76
Llanfachraeth	£	787.15	918.34	1,049.54	1,180.73	1,443.11	1,705.49	1,967.88	2,361.45	2,755.03
Llanfaelog	£	786.13	917.15	1,048.17	1,179.19	1,441.23	1,703.27	1,965.31	2,358.38	2,751.44
Llanfaethlu	£	789.12	920.64	1,052.16	1,183.68	1,446.71	1,709.75	1,972.79	2,367.35	2,761.91
Llanfair-yn-Neubwll	£	787.14	918.33	1,049.52	1,180.71	1,443.09	1,705.48	1,967.86	2,361.43	2,755.00
Y Fali	£	790.03	921.70	1,053.38	1,185.05	1,448.39	1,711.74	1,975.08	2,370.10	2,765.11
Bryngwran	£	790.67	922.44	1,054.22	1,186.00	1,449.55	1,713.11	1,976.67	2,372.00	2,767.33
Rhoscolyn	£	782.83	913.30	1,043.77	1,174.24	1,435.18	1,696.12	1,957.06	2,348.48	2,739.89
Trewalchmai	£	785.22	916.09	1,046.96	1,177.83	1,439.57	1,701.30	1,963.04	2,355.65	2,748.26

7. CYNLLUN INTEGREDIG SENGL

Adroddwyd – Bod y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 11 Chwefror 2013, wedi ystyried y mater uchod ac wedi penderfynu “*cyfeirio'r fersiwn derfynol o'r Cynllun Integredig Sengl i'r Cyngor i'w gymeradwyo.*”

PENDERFYNWYD cymeradwyo argymhellion y Pwyllgor Gwaith a nodi y bydd y gwaith o gyfuno'r Cynllun gyda Chynllun Gwynedd yn dechrau o 1 Ebrill 2013.

8. NEWIDIADAU I GYFANSODDIAD Y CYNGOR

Newidiadau i rannau canlynol y Cyfansoddiad:-

1. Strwythur Pwyllgorau
2. Protocol Swyddog Aelod
3. Protocol Wardiau Aml Aelod
4. Hyfforddiant Gorfodol

Adroddwyd – Bod y Pwyllgor Gwaith, yn dilyn ystyried yr uchod yn ei gyfarfod ar 18 Chwefror 2013, wedi penderfynu fel a ganlyn:-

“PENDERFYNWYD argymell i'r Cyngor Sir ei fod yn diwygio Cyfansoddiad y Cyngor fel a nodir yn yr adroddiad (sef mewn perthynas â Hyfforddiant i Aelodau, y Strwythur Pwyllgorau, Protocol ar gyfer Wardiau Amlaelod a Phrotocol ar gyfer Aelodau/Swyddogion) a rhoi'r awdurdod i Swyddogion wneud unrhyw newidiadau dilyniadol i'r Cyfansoddiad.”

Lleisiwyd pryderon gan rai o'r aelodau ynglŷn â'r cynnig i leihau nifer y Pwyllgorau Sgriwtini ar ôl mis Mai 2013 o 5 i 2 Bwyllgor Sgriwtini. Roedd yr aelodau'n deall y rhesymeg y tu ôl i'r cynnig ond ystyriwyd barn bod hynny'n gynamserol ar hyn o bryd ac y byddai'n gwneud cam mawr â'r Cyngor nesaf. Roedd barn y dylid gohirio'r cynnig hwn i'w ystyried gan y Cyngor newydd. Roedd yna bryder hefyd y byddai'r aelodau oedd yn gwasanaethu ar Fyrddau Rhaglen yn sgriwtineiddio eu hunain yn y pen draw a bod angen cael elfen o annibyniaeth yn y broses.

Mewn ymateb, dywedodd y Prif Weithredwr ei fod am ei gwneud yn glir nad oedd yna unrhyw fwriad i leihau cyfrifoldebau sgriwtini yn y Cyngor. Wrth gyflwyno'r cynnig hwn a'r argymhellion ynddo, roedd gwaith ymgynghori manwl wedi ei wneud gyda chydweithwyr o Lywodraeth Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru, y ddau gorff oedd wedi barnu'r gwendidau Sgriwtini yn y Cyngor hwn yn y gorffennol. At hynny, roedd y cynigion wedi eu trafod gyda'r Arweinyddion Grwpiau a Chadeiryddion y Pwyllgorau Sgriwtini perthnasol. Roedd Arweinydd y Cyngor wedi bod yn bresennol yn y cyfarfodydd hyn pan ddatblygwyd y strwythur.

Roedd y Prif Weithredwr yn cydnabod nad oedd digon o wybodaeth wedi ei darparu ar y strwythur mewn ffordd ddealladwy. Nid oedd yn fwriad lleihau sgriwtini a byddem yn peryglu'r cynnydd a wnaed pe baem yn gwanhau neu'n lleihau sgriwtini. Yn sicr, gyda'r Cyngor yn parhau mewn ymyrraeth, ni fyddai eisiau cael ei weld fel pe bai'n cerdded i ffwrdd o ddatrys y sefyllfa, gyda hynny'n un o'r prif faterion a nodwyd yn y Cyngor ac a oedd wedi arwain at yr ymyrraeth yn y lle cyntaf.

Bu'n dasg fawr i ffurfio'r strategaeth hon o gofio y bydd gostyngiad 25% yn aelodaeth y Cyngor hwn. Fe fyddai yna fwy o waith yn y Cyngor newydd nag sydd ar hyn o bryd a phwysau gwaith a chyfrifoldeb mawr ar aelodau etholedig ar ôl mis Mai. Yn un peth, byddai'r rhaglen Ynys Ynni yn creu ffyrddau gwaith sylweddol, yn arbennig yn y maes cynllunio. Er mai awdurdod bychan oedd Ynys Môn o gymharu ag awdurdodau eraill yng Nghymru, roedd y baich gwaith craidd yn parhau'r un fath. Y bwriad oedd y byddai un Pwyllgor Sgriwtini yn delio gyda materion mewnol, gyda phwyllgor sgriwtini allanol ar gyfer sgriwtineiddio cydweithio, partneriaethau a gwaith comisiynu.

Roedd y Prif Weithredwr yn credu mai un o'r prif wahaniaethau rhwng y Cyngor presennol a'r un newydd oedd y byddai gwasanaethau'n gorfod cael eu darparu mewn ffordd hollol wahanol, gyda llawer o'r gwaith hwnnw drwy bartneriaethau a chydweithio gyda Chynghorau eraill a chydag asiantaethau preifat a gwirfoddol ar yr Ynys. Pe byddai gwasanaethau'n cael eu hallanoli, fel oedd yn cael ei hyrwyddo gan Lywodraeth Cymru, yna byddai angen rhoi mwy o bwyslais ar ddal y bobl hynny yn atebol neu byddai Ynys Môn yn colli ei dylanwad yn y cyd-destun rhanbarthol.

Un esiampl o hyn oedd y Bwrdd Ynys Fenter lle nad oes un aelod etholedig o Fôn wedi ei benodi i wasanaethu ar y Bwrdd hwnnw, sy'n delio gydag adfywio economi Ynys Môn. Mae'r economi yn un o brif amcanion yr Awdurdod hwn gyda chreu gwaith a chodi safon byw, yn arbennig ymysg pobl ifanc yr Ynys. Felly roedd yn bwysig dal y Bwrdd hwnnw yn atebol a dyna paham yr oedd angen cael pwyllgor sgriwtini allanol.

Y gwendid yn yr adroddiad oedd nad oedd yn dangos beth fyddai'n dod o dan y ddau Bwyllgor Sgriwtini arfaethedig. Y bwriad oedd sefydlu 3 Bwrdd Rhaglen lle byddai aelodau a swyddogion yn cydweithio i ddatblygu polisiau, gweithredu trefniadau a chodi lefel perfformiad, proses a alwyd gan y Prif Weithredwr yn gyd-adeiladu. Yn hytrach na bod swyddogion yn gweithio yn y tywyllwch gan ddod â pholisiau i bwyllgor i'w cymeradwyo neu eu gwrthod, fe fyddai yna berchnogaeth o'r gwaelod i fyny ar gyfer datblygiadau. Felly i bob pwrpas, byddai sgriwtini eisoes wedi digwydd ar y siwrnai honno a byddai aelodau'r meinciau cefn yn cael eu hannog i gymryd mwy o rôl yng ngweithgareddau'r Cyngor a dylanwadu ar benderfyniadau o'r cychwyn. Byddai gan y ddau bwyllgor sgriwtini hawl i alw penderfyniadau i mewn. Pe bai'r cyd-adeiladu'n digwydd, y gobaith yw y bydd achosion o alw i mewn yn digwydd yn llai aml nag yn y gorffennol.

Wrth reswm, pe bai digon o adnoddau staff yn eu lle, yna byddai'r 5 Pwyllgor Sgriwtini wedi cael eu cadw ond gyda 30 aelod ni fyddai cadw'r status quo wedi bod yn bosibl o gwbl. Bydd y strwythur newydd yn rhoi system bwyllgor addas i'r pwrpas i Gyngor modern wedi ei drawsnewid. Yr allwedd i hyn oedd y 3 Bwrdd Rhaglen. Byddai hyn yn galluogi'r Cyngor i gyflawni ei amcanion mewn ffordd fwy effeithiol na'r broses sgriwtini ragweithiol sydd yn ei lle ar hyn o bryd. Byddai'n rhaid i'r Cyngor newydd fod yn effeithiol o'i ddiwrnod cyntaf.

Byddai gan y Cyngor newydd hwnnw'r cyfle o fewn 6 mis i ddadwneud unrhyw benderfyniad a gymerwyd gan y Cyngor presennol. Roedd cyfrifoldeb i sicrhau y bydd y trawsnewid i'r Cyngor newydd yn un mor llyfn ag sy'n bosibl ac a fydd yn galluogi i'r Cyngor gyflawni ei weithgareddau'n effeithiol. Nid oedd yn gweld sut y gallai cyfansoddiad presennol y Pwyllgor hwn gyda 10 yn llai o aelodau allu cyflawni hynny. Pe byddai yna angen i newid pethau ar frys, ni fyddai ond angen i 10 aelod o'r Cyngor alw cyfarfod arbennig i ddiwygio'r cynigion.

(Roedd y Cynghorydd Selwyn Williams yn dymuno iddo gael ei nodi yn y cofnodion ei fod wedi ymatal ei bleidlais ar y mater)

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r newidiadau a argymhellwyd gan y Pwyllgor Gwaith yn y mater hwn.

9. POLISI CWYNION A PHRYDERON

Adroddwyd gan y Pennaeth Swyddogaeth (Cyfreithiol a Gweinyddu) - Bod Llywodraeth Cymru wedi argymhell yn gryf fod yr holl ddarparwyr gwasanaeth cyhoeddus yng Nghymru yn mabwysiadu'r Polisi Pryderon a Chwynion er mwyn safoni profiad y cyhoedd o ddelio â chwynion. Yng ngoleuni'r argymhelliad cryf hwn, gofynnwyd i'r Cyngor fabwysiadu polisi newydd yn seiliedig ar y model a awgrymir yn yr adroddiad

PENDERFYNWYD mabwysiadu'r Polisi Pryderon a Chwynion newydd ynghyd â'r polisi Gweithrediadau Annerbyniol gan Achwynwyr gyda dyddiad cychwyn o 1 Ebrill 2013.

10. ADOLYGU POLISI INDEMNIAU'R CYNGOR

Adroddwyd gan y Pennaeth Swyddogaeth (Cyfreithiol a Gweinyddu) - Bod y Cyngor ar 9 Mehefin 2011 wedi ymarfer ei ddisgresiwn i fabwysiadu Polisi Indemniadau oedd yn cynnwys indemniad i Aelodau i amddiffyn camau a ddygir gan Ombwdsman Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru mewn cysylltiad â thoriadau honedig o'r Côd Ymddygiad.

Ers Mehefin 2011, roedd yr Is-Bwyllgor Indemniadau wedi rhoi 3 indemniad ac er nad oedd y Polisi yn cynnwys cap ariannol, roedd yr Is-bwyllgor hyd yn hyn wedi gosod cap o £10k yn mhob achos. Fodd bynnag, nid oedd yr agwedd hon wedi cael ei hadlewyrchu mewn Cynghorau eraill, a hynny'n golygu bod Llywodraeth Cymru wedi mynegi pryderon mewn llythyr i'r Arweinydd dyddiedig 15 Ionawr 2013. Roedd y mater wedi ei drafod gydag Arweinyddion Grwpiau'r Cyngor ac roeddent o blaid diwygio'r Polisi i gyflwyno cap o £20k yn yr achosion hynny oedd yn ymwneud ag amddiffyn cwynion Ombwdsman Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.

(Roedd y Cynghorydd Elwyn Schofield y dymuno iddo gael ei gofnodi ei fod wedi ymatal ei bleidlais ar y mater hwn).

PENDERFYNWYD

- **Diwygio Polisi Indemniadau'r Cyngor er mwyn gosod uchafswm indemniad o £20,000 i amddiffyn trafodaethau a ddygir gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru dan y Côd Ymddygiad.**
- **Bod uchafswm yr indemniad yn cael ei osod drwy'r newidiadau a awgrymwyd yn Atodiadau 2 a 3 yr adroddiad.**

11. STRATEGAETH RHEOLI LLIFOGYDD A DŴR

Adroddwyd – Bod y Pwyllgor Gwaith, yn dilyn ystyried yr uchod yn ei gyfarfod ar 11 Chwefror 2013, wedi penderfynu argymhell i'r Cyngor Sir "ei fod yn cymeradwyo'r Strategaeth Rheoli Risg Llifogydd Lleol".

PENDERFYNWYD cymeradwyo argymhelliad y Pwyllgor Gwaith yn hyn o beth.

12. ADOLYGIAD O BOLISI GAMBLO'R AWDURDOD

Adroddwyd gan y Prif Swyddog Safonau Masnach – Bod angen i'r Awdurdod, dan delerau Deddf Gamblo 2005, adolygu ei Bolisi Gamblo bob tair blynedd. Roedd yr adroddiad yn crynhoi'r broses ymgynghori. Oherwydd bod cred bod y Polisi wedi gweithio'n dda ac na chafwyd unrhyw her iddo, bychan iawn oedd yr ymatebion a hefyd y newidiadau.

PENDERFYNWYD cymeradwyo cynnwys yr adroddiad a mabwysiadu'r Polisi Gamblo diwygiedig.

13. ADOLYGU POLISI TRWYDDEDU'R AWDURDOD

Adroddwyd gan y Prif Swyddog Safonau Masnach - Bod angen i'r Awdurdod hwn, dan delerau Deddf Trwyddedu 2003, adolygu ei Bolisi Trwyddedu bob pum mlynedd. Roedd yr adroddiad yn crynhoi'r broses ymgynghori. Oherwydd yr ystyriwyd bod y Polisi wedi gweithio'n dda ac nad oedd wedi wynebu unrhyw heriau, ychydig iawn o ymatebion a gafwyd a bychan iawn oedd y newidiadau, ar wahân i ddwyn sylw at gyflwyno deddfwriaeth newydd dan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 a'r opsiynau rheoli ychwanegol oedd ar gael i'r Awdurdod.

PENDERFYNWYD cymeradwyo cynnwys yr adroddiad a mabwysiadu'r Polisi Trwyddedu diwygiedig.

14. CARCHAR YNG NGOGLEDD CYMRU

Cyflwynwyd - Adroddiad gan y Prif Weithredwr ynglŷn â'r trafodaethau a gynhaliwyd ym Mwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru ar yr achos dros leoli'r carchar newydd arfaethedig yng Ngogledd Cymru a gofyn am ymrwymiad y Cyngor i weithredu ar y telerau a gyhoeddwyd gan y Gweinidog Cyfiawnder.

PENDERFYNWYD

- **Cymeradwyo cynigion Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru a chefnogi'r Bwrdd trwy :-**
 - **Ryddhau datganiad i'r wasg yn croesawu'r cyfle i gystadlu am garchar i'w leoli yng Ngogledd Cymru;**
 - **I ohebu gyda Swyddfa Cymru, y Gweinidog Carchardai a Llywodraeth Cymru i groesawu'r cyhoeddiad a chynnig cefnogaeth i leoli carchar yng Ngogledd Cymru.**
- **I nodi y bydd Swyddogion o bob un o Gyngorau Gogledd Cymru yn cyfarfod â Swyddogion yr Adran Cyfiawnder i nodi meini prawf safle a chael gwybodaeth am droseddwyr (y categorïau i'w lletya, carcharorion a niferoedd remandio yn cynnwys dedfrydau o dan 12 mis ac ati);**

- **Nodi y bydd Swyddogion o bob un o'r Cynghorau yng Ngogledd Cymru yn cyfarfod gyda'i gilydd i nodi safleoedd tebygol a thrafod yr ewyllys wleidyddol i hyrwyddo safleoedd a galluogi i'r rhanbarth gynnig i'r Adran Gyfiawnder restr fer o safleoedd sy'n cyfarfod a'u meini prawf.**
- **I nodi bod cynllunio yn broses ar wahân i'r broses o nodi safle ac y bydd hyn yn cael ei drafod a'i egluro gyda'r Gweinidog dros Gyfiawnder.**
- **I nodi y bydd Heddlu Gogledd Cymru yn llunio achos busnes sy'n nodi'r manteision i gymunedau Gogledd Cymru o allu lletya troseddwyd o Ogledd Cymru mewn carchar wedi ei leoli yng Ngogledd Cymru. Bydd hyn yn gofyn am i gyswllt gael ei drefnu gan swyddogion y Cyngor gyda'r Gweinidog dros Gyfiawnder.**
- **I nodi y bydd Partneriaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru yn adolygu'r cynnydd yn rheolaidd ym mhob un o'i gyfarfodydd.**

15. RHYBUDD O GYNNIG A DDERBYNIWYD YN UNOL Â RHEOL 4.1.2.2.12 Y CYFANSODDIAD

Cyflwynwyd – Y Rhybudd o Gynnig canlynol gan y Cynghorwyr Richard A. Dew ac Aled Morris-Jones: -

“Rydym ni, sydd wedi arwyddo isod, yn galw ar Gyngor Sir Ynys Môn i ystyried gosod plac coffa ym mhentref Rhosneigr, fel y lle y ganwyd, ym 1883, y Llyngesydd Syr Max Kennedy Horton, GCB, DSO, Cadbennaeth Ardaloedd y Gorllewin yn ail hanner yr Ail Ryfel Byd.

Roedd y Llyngesydd, Syr Max Kennedy Horton, GCB, DSO yn gyfrifol am ran Prydain ym Mrwydr Môr Iwerydd, ac ym mis Mai eleni byddir yn coffau 70 o flynyddoedd ers y frwydr honno.”

PENDERFYNWYD y dylid gofyn i'r Arweinydd anfon y cais ymlaen i'r Panel Placiau Coffa gydag argymhelliad o'r Cyngor hwn y dylid ei gefnogi.

16. CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD dan Adran 100 (A)(4) Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, gyrru'r wasg a'r cyhoedd allan o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem a ganlyn, oherwydd y tebygrwydd y câi gwybodaeth ei rhyddhau a honno'n wybodaeth y gwna Atodlen 12A y Ddeddf eithriad ohoni fel y diffinnir y wybodaeth yn y Ddeddf ac yn y Prawf Budd y Cyhoedd sydd ynghlwm.

17. DATGANIAD POLISI TÂL 2013-14

Adroddwyd gan y Pennaeth Dros Dro Adnoddau Dynol - Bod Deddf Lleoliaeth 2011 yn dweud fod yn rhaid i Awdurdodau yng Nghymru a Lloegr gynhyrchu a chyhoeddi datganiad polisi tâl am 2013-14 ac am bob blwyddyn ariannol wedi hynny. Roedd y Ddeddf yn dweud bod angen i Awdurdodau ddatblygu a chyhoeddi eu polisi tâl ynghylch pob agwedd o Gyflogau Prif Swyddogion. Er budd tryloywder ac atebolrwydd, roedd y Cyngor wedi dewis cymryd agwedd

ehangach a chynhyrchu datganiad polisi yn delio â phob grŵp o weithwyr, ac eithrio athrawon ysgol oherwydd nad yw eu cyflogau o fewn rheolaeth yr awdurdod lleol.

Roedd y Cyngor wedi cyhoeddi ei ddatganiad polisi cyflog cyntaf y flwyddyn ddiwethaf ac roedd newidiadau bychain wedi eu gwneud yn adroddiad y flwyddyn hon er mwyn adlewyrchu strategaeth gyfredol y Cyngor.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r Datganiad Polisi Tâl oedd ynghlwm wrth yr adroddiad fel Datganiad Polisi Tâl y Cyngor am 2013-14.

Daeth y cyfarfod i ben am 4: 10 p.m.

**CYNGHORYDD R.LI.JONES
CADEIRYDD**